

Ur Vifolka härads dombok

---

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

---

s 49a, **1606 den 5 mars**, vid Veta uti ädle och välbördige Lindorm Ribbings till Näss stadhållares uppå Wastena Slott med dess län, samt Joen Nielssons häradsfogdens såsom och Peder Matzsons och Niels Joenssons i Linköpings närvaro

s 49a, Nämnden
Joen i Bredegård   Per i Drusetorp

s 48
Heming i Möreby   Pär i Bro
Lasse i Skoneberga   Harald i Sperringe
Lasse i Torpa   Måns i Wästerlösa
Knuth i Måla   Jöns i Skoneberga
Erich i Skoneberga   Per i Skirkulla

s 48-51

På denna dag tingsfördes annor gången Her Peder i Veta för det rykte han var kommen uti för sin kvinnfolk, både för den han hade tillförende gått lag före och den flickan Ingeborg. Och tillfrågades vad han ville svara till henne, efter han hade bekänt för M. Joen och Scholemästaren Her Per i Wastena både i höstas, såsom och igår på slattet, att han hade fullet tillbudit och varit ti värke med henne, men ingen beblandelse haft som emellan äkta folk sker, om han stod vid samma bekännelse? Så ändock han på mångahanda sätt sökte utvägar, och icke ville så bekänna för rätten, som han för de goda män bekänt hade... Dy fälltes han efter stadgan till 30 dal.r för horet, men för mökränkningen 40 mkr.

Tå ställtes för rätten den andra konan Ingrid, den Her Peder hade gått lag före... hon säger att då hon svor, svor hon inte annat än att Her Per icke var fader åt barnet, men för älgersmålet (sade hon) svor jag intet...

s 51-54

Samma dag kom Swen i Skålebo för rätten och begärde efter k matz befallning och välbördig Hans von Masenbachs brev att han måtte få rätt på Håkan i Harg samt hans söner Simon och Måns som skulle hava tillfogat honom mycket övervåld och orätt ... Håkan med söner ska ha tagit mer än 200 mkr (daler på annat ställe) hos Sven i hans gård, emedan han fången satt... Och intet kalgade jag att jag var så vådeligen bunden eller _____ utan att de våldförde min måg Lasse i Gåra. Strax ransakades granneligen härom vad sant skulle vara. Och befanns att Swen hade varit av dem två gånger fängslad, först när Svens dräng Joen hade slagit deras broder ihjäl, och Sen re?fuade honm utur Simons händer, som honom hade slagit till jorden under sig, och ____ hjälpa fångsla dråparen och flykten till skogen. Tå togo Simon och hans broder måns Swenno fast och bundo honom. Den andra gången vid Vifolka häradsting, då Niels Joensson lagläsaren be___ behålla honom till dess dråparen kommo fram, och han icke fick löfw för sig. Då sattes han i handklofuar, men han fick lofue och strax släpptes. Vad hans måg Lasse i Gåra belangar, att han skulle vara av dem våldförder...

s 54

Niels i Södra Bierga hade fäst laga själv tolfw för soo? han var kommen i klander före, att han skule hava avhänt ifrån Joen i Norreberga och kunno icke komma lagamännene tillfyllest. Bad före till annat ting och sedan intet vidare uppskov.

s 55, **1606 den 13 maj**, laga ting vid Liunga, närvarande välaktad man Joen Nielsson häradsfogden

Nämnden

Joen i Bredegården	Per i Drusatorp
Lasse i Skoneberga	Knuth i Måla
Måns i Wästerlösa	Erich i Skoneberg
Mårten i Bierga	Per i Swåss
Oluf i Hultersta	Heming i Möreby
Per i Boo	Tyres i Ålesta

s 55-56

Tingsfördes samma dag Oluf Hansson i Halij för det han hade belägrat sin grannes Pers dotter ibid Mariet vid namn, och henne med barn rått. Ty kunna de tolv icke fria han 30 daler efter stadgan för horet, för mökränkningen skall han hava bött 40 mkr, men efter han fannts botfärdig och ot_get bekände sina brist och bads före, så bad hela nämnden och menige man för honom. Benåddes han till 20 dal.r kronan härade och häradshövdingen 10 dal.r och förlikt sig med målsäganderna om hans rätt. Men ber.de Mariet efter hon hade trätt uti en äkta säng fälltes efter k Magni Ladelåses stadga till 40 mkr. Men efter hon är under kong. mats arv och eget må hon förlika sig med Anders Jönsson fogden. Dock skall hon giva härade och häradshövdinge 3 daler.

s 56

Niels Karlsson i Söderberga gick sin lag själv tolv för den soo han var kommen i klander före. Hans lagmän: Måns i Måla, Esbiörn i Grytamålen, Gunnar i Bierga, Marten i Leergård, Swen i Bierga, Swen i Lund, Töres i Dragesta, Jöns i Kolabotne, Nielss i Bierga, Joen i Sättra och Håkon i Haddebo.

s 56-57

Tingsfördes åter Thore Skomakare av Nielses söner i Ulga Joen och Heming för deras fader de mente han genom sitt hantverk hade omkommit?. Så slldenstund de tolv handelen nogsammt hört och förnummit, hava både nu och tillförende huru Niels han föll och vad ord han hade om Thore på sitt yttersta såsom uppe förmält är. Tillspordes de goda män för vad de detta fallet ville hålla före? Antingen för vilja eller våda? Blev avsagt att han skall gå en 12 manna ed till nästa ting att han var aldrig villiande uti hans död utan det var ett rätt våda fall.

Måns Joensson i Forsa en dräng ställdes för rätten för ett rykte han var kommen uti för en bijsvärm han skulle hava ___ [kludd] utur en ek. Nu frågade man och ransakde om ___ kunne finnas som honom detta tillägga ville [...], delvis fragment] Så efter såladh? var tillgångit gjord han alldeles fri av nämnden för tjuvnaden.

s 40, **1606 den 9 augusti**, tingades vid Liunga, uti välbördig Niels Arfuidssons till Madhamre? samt fogdens välaktad Joen Nielssons närvaro

Nämnden

Måns i Wästerlösa	Per i Drufatorp
Lasse i Skonebärg	Per i Boo
Lasse i Torpa	Knuth i Måla
Mårten i Berga	Joen i Bredegården
Oluf i Hultersta	Per i Swåss

Töris i Ånesta Joen i Hydinge

s 40

Samma dag gick Per Månsson i Nybbile sin lag själv swtto för det rykte han var kommen uti för 23 al.r blagarn som Måns i Stalsberg hade mist. Hans lagmän: Bencht i Tolfsta, Anders i Nybbile, Per i tofsta, Bior?sten i Griskulla och Niels Biorsson i Nybbile.

s 40-41

Niels Håkansson i Siögesta i Vreta socken, Gullbergs härad, kärade till en piga som tjänt hade hans granne Per Olsson, och ett år sedan, och gick så i Nielses hus emedan han var uti ett bröllop i Wånga socken och __stal en Engelsch kjortel om 12 mkr, en klädes rröja om 2 mkr, ett par klädes host__ om 10 öd, en särke överdel om 12 öd, och ett par nya fingervantar. Så efter hon var en ung person och i så måtto sig av den ”nda fienden Diefuälen” hade bedraga låtit, bad hela nämnden för henne, att hon måtte komma till ett nådigt straff. Blev av sagt att hennes fader, Swen i Lundarp i Möleby sn skall själv stryka hennes hud av i gode mäns åsyn, och sedan tjäna för.de Niels Håkansson för det hon hade av hans gods förkomma låtit.

s 41-42

Samma dag blevo Oluf Hansson i Halij och Sen i Hässlekulla i så måtto förlikto, för det att han hade slagit hans son som honom tjänte och bakbundit honom med en håntom att för.de Oluf skall giva drängen en t.na korn för han tjänte honom ett halvt år [etc]

s 42

Per i Broslät hade slagit Oluf i Hultersta trij blodvite på gatan utanför Olufz fägårds port. Fälltes till 20 mkr, och lades vite dem emellan att vilken dera åverkan den andra antingen själv eller genom någon annan, och bliv.r lagligen med bägge männe vittne ... skall hava förbrutit konungs dom, 40 mkr.

Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt

avskrivet av Henrik Mosén

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

---